

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาที่ยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน ๒ ฉบับ สาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอนที่ ๖๑ ก วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๐ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายปรับลดค่าใช้จ่ายภาครัฐโดยให้ระงับหรือชะลอการจัดตั้งส่วนราชการใหม่ที่มีผลเป็นการเพิ่มงบประมาณหรืออัตรากำลังข้าราชการ แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการมีความจำเป็นต้องผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาการต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อให้ทันต่อความต้องการและความเปลี่ยนแปลงของสังคม สมควรให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นส่วนราชการจัดตั้งส่วนงานภายในที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้ จะต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรและสามารถดำเนินงานจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษานั้นเอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยามความหมายของสถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ สภาสถาบันอุดมศึกษา หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยหรือสภาสถาบันอุดมศึกษา ส่วนราชการ หมายความว่า คณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่ฐานะเทียบเท่าคณะ ที่ได้รับการจัดตั้งให้เป็นส่วนราชการในสถาบันอุดมศึกษา และส่วนงานภายใน หมายความว่า คณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนงานภายในที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ที่ได้รับการจัดตั้งให้เป็นส่วนงานภายในและมีใช้ส่วนราชการ

๒. กรณีมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการกิจการตามวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษา
สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจมีมติให้จัดตั้งส่วนงานภายในที่ดำเนินงานจากรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาได้ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้การบริหารงานและการดำเนินงานของส่วนงานภายในที่จัดตั้งตามมาตรา ๔ ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้หัวหน้าส่วนงานภายในมีสิทธิหรือหน้าที่เช่นเดียวกันกับหัวหน้าส่วนราชการตามกฎหมาย
ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้บรรดาคณะ สถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือส่วนงานภายในที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า
คณะที่สภาสถาบันอุดมศึกษาได้อนุมัติให้จัดตั้งขึ้นเป็นส่วนงานภายในหรือเป็นส่วนงานในกำกับของ
สถาบันอุดมศึกษาอยู่แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษาตาม
พระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗)

๒. พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนที่ ๕๗ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๙๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย
ว่าด้วยการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้การบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ
นวัตกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติ
ทั้งหมด ๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สถาบันอุดมศึกษา” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
การบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “สถาบันอุดมศึกษา”
หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และ
กระทรวงอื่นที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายใน
ของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของ
สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน โดยกำหนดให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
(มาตรา ๔)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ